

การดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องของชมรมผู้สูงอายุ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ : กรณีศึกษาชมรมผู้สูงอายุ บ้านปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี (THE CONTINUITY OF AN ELDERLY CLUB FOR HEALTH PROMOTION: A CASE STUDY OF BANPAKNAM ELDERLY CLUB, KUDLAD, MAUNG DISTRICT, UBONRAJATHANEE PROVINCE.)

จรินทร์ จินรัตน์ 4237561 SHMS/M

ศศ.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิ์ ธีระพันธ์, Ph.D., มัลลิกา มัติโก, Ph.D.

บทคัดย่อ

T142647

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างองค์กร สภาพการดำเนินงานและปัจจัยที่เกื้อหนุนการดำรงอยู่ของชมรมผู้สูงอายุที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนศึกษากระบวนการและผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพของชมรมที่มีผลต่อการส่งเสริมสุขภาพของสมาชิก โดยการใช้การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสนทนาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการและการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน และข้อมูลย้อนหลังของชมรมผู้สูงอายุ เพื่อนำมาวิเคราะห์การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่า ชมรมผู้สูงอายุที่จัดตั้งตามนโยบายของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานในช่วงเริ่มต้น ได้แก่ การกำหนดโครงสร้าง ระเบียบข้อบังคับและกิจกรรมต่างๆ โดยโครงสร้างของชมรมมีลักษณะเหมือนโครงสร้างในระบอบราชการ และกิจกรรมของชมรมมีรูปแบบเดียวกับกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุทั่วไป ได้แก่ กิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมการกุศล และกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งการประชุมประจำเดือนที่มีการให้บริการตรวจสุขภาพ การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและการรับประทานอาหารร่วมกัน ผลการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุพบว่า ผู้นำชมรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ชมรมมีการดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องและต้องเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ได้ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมในกิจกรรมที่จัดขึ้นก็เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ชมรมเติบโต โดยเฉพาะกองทุนส่งเสริมอาชีพและกองทุนร้านค้า และครอบครัวของผู้สูงอายุที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุ สำหรับปัจจัยภายนอกชมรมที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของชมรม คือ ความร่วมมือระหว่างเครือข่ายชมรมผู้สูงอายุและองค์กรในชุมชน ซึ่งมีสนับสนุนการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุ ทั้งด้านทุนและข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนารูปแบบของกิจกรรมของชมรมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐหรือเอกชน ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดีขึ้น

THE CONTINUAITY OF AN ELDERLY CLUB FOR HEALTH PROMOTION :
A CASE STUDY OF THE BANPAKNAM ELDERLY CLUB, KUDLAD, MAUNG
DISTRICT, UBONRAJATHANEE PROVINCE.

JAREENUCH JINARAT 4237561 SHMS/M

M.A.(MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORS : PRASIT LEERAPAN Ph.D., MULLIKA MUTTIKO Ph.D.

ABSTRACT

TE142647

This qualitative research aimed at studying the organizational structure, the working environment, and other factors which characterize The Banpaknam Elderly Club. It also investigated the effectiveness of the health promotion activities of the club. Data were collected using the in-depth interview method, the participant and non-participant observation method, formal and informal conversations and documented research. All social and cultural information about the community and this elderly club's history were obtained.

This research shows that in this elderly club which was established through governmental policy, the government authority played an important role in the beginning stage by setting-up the direction of the club. For example, the operation procedures and the structure of the activities remain the same as those initially planned by the government. Also, the club and other elderly clubs, in general, have the same types of activities, i.e., exercise, entertainment, and charity involvement programs and the development of other pastimes, including monthly meetings pertaining to health services, the provision of health knowledge and communal meals.

The results of the elderly club's work indicate that the club's leader is very important for the club's existence. Besides, the leader has to be able to work with the staff. The active participation of the members in the club's activities is also a key factor for the club's growth. As for external factors, strong interrelationships within the elderly's network and the full of support from the community at large, which provides information, funding and other resources are essential.

In conclusion, the research results here can be used as guidelines to operate public and private elderly clubs and arrange all activities in such clubs, and this will affect the quality development of elderly people.

KEY WORDS : THE CONTINUITY/ELDERLY CLUB/ HEALTH PROMOTION

155 p. ISBN 974 - 04 - 3641 - 2